

Ponència d'Antoni Verger per defensar l'atorgament de la Medalla d'Or de la Ciutat a Aina Moll

Aina Moll i Marquès, filla del filòleg Francesc de Borja Moll, va néixer el 1930 a Ciutadella. El 1948 va acabar el batxillerat amb premi extraordinari.

El 1953 es llicencià en Filologia Romànica per la Universitat de Barcelona, també amb Premi Extraordinari. Més tard amplià els seus estudis universitaris a les universitats de Paris, Estrasburg i Zuric, entre d'altres. Estam davant, doncs, d'una dona universitària, cosmopolita, lliure, intel·ligent i valenta. Això en dóna una idea dels valors que atresora la persona que avui premiam.

També col·laborà en l'elaboració dels toms IX i X del Diccionari català-valencià-balear. L'any 1961 va obtenir la càtedra de francès de l'Institut Joan Alcover de Palma. Alternava les classes de francès a l'Institut amb les de català i també en feia a l'Institut General Llu·lià.

Aina Moll ha format part de diferents societats científiques, com la Société de Linguistique Romane, el Grup Català de Sociolingüística, l'Associació Internacional de la Llengua i Literatura catalanes i l'Institut d'Estudis Catalans. A més, fou sòcia fundadora de l'Obra Cultural Balear que nasqué el 1962.

El 1990 va dirigir la Campanya de normalització lingüística, càrrec que desenvolupà fins a la seva jubilació cinc anys després. Des del 1993 és membre numerària de l'Institut d'Estudis Catalans.

Aina Moll ha estat distingida amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya l'any 1989, el Premi Ramon Llull del Govern de les Illes Balears l'any 1997, el Premi Pompeu Fabra l'any 2008, i recentment, el maig del 2012 va ser investida Doctora Honoris Causa per la Universitat Oberta de Catalunya.

Una vegada repassades les dades biogràfiques de n'Aina, que il·lustren perfectament com és de mereixedora d'aquesta medalla d'or, voldria també relatar-vos una anècdota personal que pens que és ben significativa.

Jo era un nin castellanoparlant. Fins als 13 anys, sent un mallorquí fill de mallorquins, era monolingüe en castellà. Passava de nin molt d'horabaixes, després d'escola, a ca sa meva padrina, "la abuela Petra", amb un germà d'ella i la seva dona, "el tio Pep i la tia Sebastiana". Tots tres ja grans, tots tres mallorquins conservadors i tots tres rebutjaven la denominació de català per la nostra llengua.

Record perfectament com en aquella època n'Aina apareixia periòdicament per televisió a la desconnexió local de TVE1, i crec també a programes de radio. I record també perfectament com els arguments de n'Aina, exposats amb suavitat, ferma i claredat, aconseguiren que tres mallorquins conservadors d'una certa edat, na Petra, en Pep i na Sebastiana, recobrassin

l'orgull de xerrar mallorquí, i que un nin castellanoparlant s'encaparrotàs en parlar una llengua que fins aleshores no dominava ni sentia com a pròpia.

“Tot lo que ha dit avui n'Aina ha estat mel”, deia la meva padrina. La labor pedagògica de n'Aina va ser formidable. Una feina impagable en favor de la cultura i de la cohesió social. Amb calma i prudència, amb dolçor i tenacitat, sense estridències, va saber transmetre a molts de mallorquins el valor de tenir una llengua pròpia, depositària d'una tradició i cultura molt antigues, que era la nostra, i que mereixia ser conservada i projectada cap al futur. Jo mateix, sent un al·lot de 13 anys, vaig prendre consciència, mirant aquells programes de televisió, que no podia ser que no sabés xerrar mallorquí. Vaig prendre consciència que m'estava perdent una cosa important, essencial, un patrimoni cultural al que no podia renunciar.

Ara, que pens, somïi i estim en mallorquí, ara que sent el català com a llengua pròpia, part essencial de la meva identitat personal, vos podeu imaginar com és d'emocionant per mi defensar l'atorgament de la Medalla d'Or de la Ciutat de Palma a Aina Moll i Marqués. No puc dir més que, gràcies Aina. Sense la teva feina possiblement no seria la persona que som ara. I ja veus pel que acab d'explicar que no són paraules buides.

Deia n'Imma Tubella, el dia de la investidura de n'Aina com a Doctora Honoris causa de la UOC, que n'Aina Moll havia estat “una activista tan silenciosa i pacífica com sòlida i contundent, que sap perfectament que qui lluita pot perdre però qui no lluita ja ha perdut”.

N'Aina sempre ha estat una lluitadora valenta, decidida i perseverant, però també molt rigorosa i equànime. Sempre ha volgut cercar consensos i col·laboració des de diferents sensibilitats abans que confrontacions estèrils. Així ho demostra el fet que dirigís la campanya de normalització lingüística del Govern del PP de Balears entre 1990 i 1995.

Aquesta voluntat de consens, demostrada sempre per n'Aina i que converteix en inqüestionable l'atorgament d'aquesta medalla d'or, és especialment significativa i important avui en dia. El darrer any i mig veim com els governs d'aquest país apliquen mesures i polítiques que pretenen fer retrocedir la nostra llengua a l'ensenyament i a l'administració, rompent consensos bàsics de fa més de 25 anys, i posant en risc la cohesió social per la que tan han treballat n'Aina i moltes altres persones des de fa molt d'anys. Per tot això, l'exemple de n'Aina, la seva feina, i aquesta medalla d'or, són especialment importants.

També deia Imma Tubella el maig passat que “necessitam ARA més Aines Molls que mai, persones perseverants, rigoroses, equànimes i tenaces”. Així és, el teu exemple, Aina, farà que guanyem la batalla per la salvació de la nostra cultura i la nostra llengua. GRÀCIES AINA.

Palma, 31 de desembre de 2012